

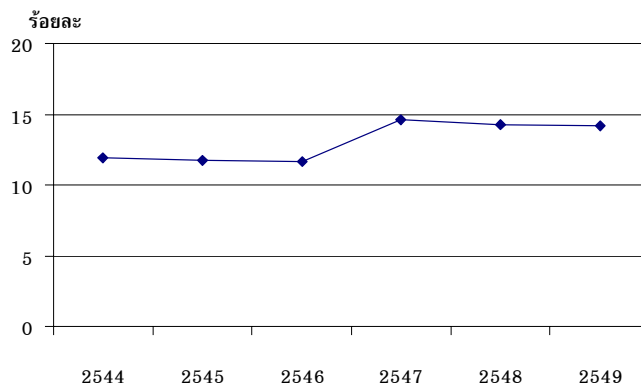
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ¹

นกุล มุกลิมาศ
เศรษฐกรอาวุโส ส่วนวิชาการ

1. บทนำ

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นับเป็นการผลิตหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศ โดยมีมูลค่าส่งออกสูงเป็นอันดับ 1 ตั้งแต่ปี 2538 จนถึงปัจจุบัน ในปี 2549 การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ทั้งประเทศมีมูลค่า 26,904.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 17.9 และคิดเป็นร้อยละ 20.7 ของมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้นของประเทศ สำหรับภาคเหนือการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ปี 2549 มีมูลค่า 1,235.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.7 แต่เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ทั้งประเทศแล้ว คิดเป็นเพียงร้อยละ 4.6 แม้ว่าจะมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกทั้งประเทศ แต่หากเทียบกับมูลค่าผลผลิตในภาคเหนือแล้ว อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนสำคัญของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือ โดยในปี 2549 มูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 14.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือ และเป็นสินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนสูงสุดถึงร้อยละ 46.7 เมื่อเทียบกับมูลค่าส่งออกทั้งหมดที่ผ่านด่านศุลกากรในภาคเหนือ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือยังก่อให้เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นกว่า 31,500 คน จากจำนวนโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือ 40 โรงงาน โดยแรงงานกว่าร้อยละ 88 ทำงานในโรงงานขนาดใหญ่ที่มีเงินลงทุน 200 ล้านบาทขึ้นไป

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือ

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

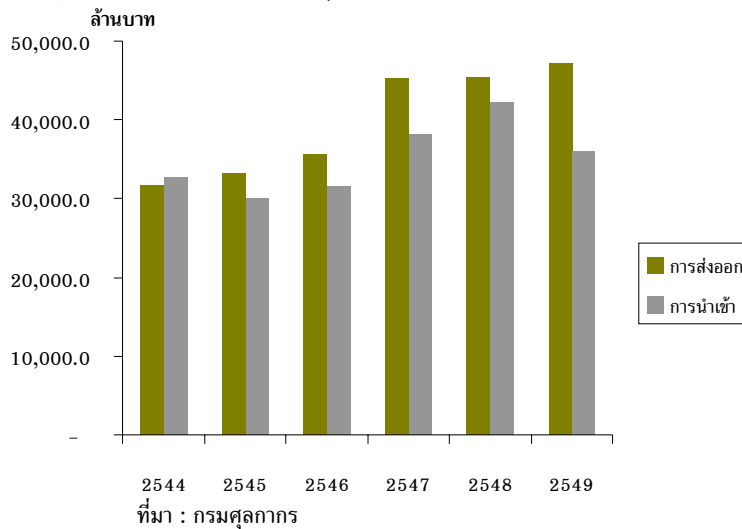
โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือ แบ่งตามขนาดการลงทุน ข้อมูล ณ สิ้นปี 2549

ลำดับ	เงินลงทุน	จำนวนโรงงาน	การจ้างงาน (คน)
1	เงินลงทุนไม่เกิน 50 ล้านบาท	23	1,310
2	เงินลงทุน 50 - 200 ล้านบาท	4	2,480
3	เงินลงทุน 200 ล้านบาทขึ้นไป	13	27,883
รวม		40	31,673

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

¹ ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้ เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนโดยเฉพาะ ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือเติบโตขึ้นเป็นลำดับ มูลค่านำเข้าและส่งออกปี 2549 มีจำนวน 83,197 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.2 จากปี 2544 ที่มีมูลค่า 64,401 ล้านบาท ด้านช่องทางการส่งออกสินค้าและนำเข้าวัตถุดิบ ปัจจุบันส่วนใหญ่จะผ่านด่านศุลกากรในส่วนกลางเป็นหลัก อาทิ ท่าเรือกรุงเทพ ท่าเรือแหลมฉบัง หรือท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ผ่านด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่หรือด่านลำพูนเป็นหลัก

มูลค่าการนำเข้าและส่งออกอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือ

2. การผลิตอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

จากข้อมูลกรมโรงงานอุตสาหกรรมพบว่า ณ สิ้นปี 2549 มีโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือทั้งสิ้น 40 โรงงาน และมีโรงงานที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ลำพูน จำนวน 19 โรงงาน เทียบกับในปี 2542 ที่มี 22 โรงงาน เป็นผลจากการหยุดการผลิตจำนวน 3 ราย ส่วนหนึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาทางการตลาดที่มีการแข่งขันสูงโดยเฉพาะในต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการควบรวมและเปลี่ยนชื่อกิจการอีกจำนวน 4 ราย ผู้ผลิตอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเกือบทั้งหมดเป็นโรงงานที่มีเงินลงทุนเกินกว่า 200 ล้านบาทขึ้นไป โดยมีเงินลงทุนสะสมจำนวน 37,060 ล้านบาท มีการจ้างงานประมาณ 26,389 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 ของจำนวนแรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือ ปัจจุบันยังไม่มีผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาลงทุนเพิ่มเติม ส่วนโรงงานที่ตั้งอยู่นอกนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นผู้ผลิตขนาดเล็กกว่า โดยมีเงินลงทุนสะสมประมาณ 464 ล้านบาท

บริษัทผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ลำดับ	ผู้ประกอบการ	สัญชาติผู้ถือหุ้น	ผลิตสินค้า	หมายเหตุ
1	บจ. โฮยา กลาสดีสค์ (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	POLISHING GLASS DISK	
2	บจ. ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (มหาชน)	สหรัฐอเมริกา	PCBA, CHIP ON BOARD	
		ดัทช์ จีน ไทย	ASSEMBLY&TEST, LAMINATION	
3	บจ. ออฟเทรคซ์ (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	หน้าจอแสดงผลชนิด LCD, TFT และ LCDP	เปลี่ยนชื่อจาก บจ. ไทยอาซาฮี อิเล็กทรอนิกส์ ดีไวซ์
4	บจ. มูราตะ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	ELECTRONICS COMPONENTS	
5	บจ. อินโนเวคซ์ (ประเทศไทย)	สหรัฐอเมริกา	ELECTRONICS COMPONENTS	ควบรวมกับ บจ. Adflex (ประเทศไทย)
6	บจ. ลำพูน ซิงเดินเกิน	ญี่ปุ่น	SEMICONDUCTOR , SWITCHING POWER SUPPLY	

ลำดับ	ผู้ประกอบการ	สัญชาติ ผู้ถือหุ้น	ผลิตภัณฑ์	หมายเหตุ
7	บจ. นามิก พรีซิชั่น (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	VIBRATION MOTOR , VIBRATION SPECKER , MEDICAL PUMP	
8	บจ. เคียวเซรา คินเซคิ (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	ELECTRONICS COMPONENTS	ซื้อกิจการจาก บจ. เคเคเอส อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)
9	บจ. เคอิชี่ (ประเทศไทย)	เกาหลีใต้	TRANSISTOR ,POWER SUPPLY	
10	บจ. โตเกียว คอยล์ เอ็นจิเนียร์ (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น และไทย	TRANSFORMER , PCB	
11	บจ. ซัพเนอรั อี เอ็ม ซี	สวีเดน	ELECTRONICS COMPONENTS	
12	บจ. โอกิ พรีซิชั่น (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	ELECTRONICS COMPONENTS	
13	บจ. อีเล็กโทรเซรามิกส์ (ไทยแลนด์)	ญี่ปุ่น	ALUMINA CERAMIC SUBSTRATE	
14	บจ. ไทย เอ็น เจ อาร์	ญี่ปุ่น	IC CHIP	
15	บจ. ทาคาโนะ (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	ELECTRONICS COMPONENTS	
16	บจ. โตเกียว ทริย (ประเทศไทย)	ญี่ปุ่น	POWER SUPPLY , PCB	
17	บจ. ทีเอสพี-ที (ประเทศไทย)	เกาหลีใต้ และฮ่องกง	LEAD FRAME , SPARE PART	เปลี่ยนชื่อจาก บจ. Tasuk (ประเทศไทย)
18	บจ. ฟาร์โซนิค โซลิด สเตท (ประเทศไทย)	ไต้หวัน	CRYSTAL BASE , SOLDERING, PLATING	
19	บจ. แอลทีอิชี่	ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน และไทย	ELECTRONICS COMPONENTS	

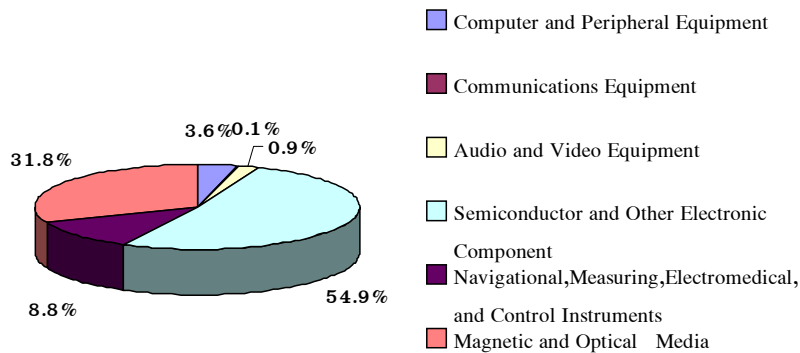
ที่มา : รวบรวมจากรายงานทำเนียบโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ สำนักงานการนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือลำพูน

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมการผลิตที่ต้องใช้เงินลงทุนและเทคโนโลยีสูง และต้องอาศัยความชำนาญการผลิต การวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องมีตลาดรองรับที่แน่นอน จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การผลิตอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่จึงต้องพึ่งพิงการลงทุนจากผู้ประกอบการต่างประเทศที่มีเงินลงทุนและเทคโนโลยีในการผลิตสูง ซึ่งเข้ามาลงทุนเพื่อแสวงหาความได้เปรียบในแหล่งต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะค่าแรงงาน ภาคเหนือก็เช่นเดียวกันโดยอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเกิดจากการย้ายฐานการผลิตของผู้ประกอบการต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเรื่องการแข่งขันและต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นในประเทศตนเอง จึงเสาะหาแหล่งผลิตในต่างประเทศที่มีต้นทุนต่ำกว่า โดยพิจารณาถึงความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ทั้งสาธารณูปโภค แรงงานที่มีราคาถูกและหาง่าย นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจึงเป็นเขตหนึ่งที่มีนักลงทุนจากต่างประเทศสนใจเข้ามาลงทุนมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ ซึ่งเข้ามาลงทุนในรูปแบบบริษัทในเครือและใช้เงินลงทุนสูง

ทางด้านสัดส่วนผู้ประกอบการอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เป็นผู้ประกอบการจากประเทศญี่ปุ่นจำนวนมากที่สุดถึง 11 บริษัท ผู้ประกอบการจากประเทศสหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ สวีเดน และไต้หวัน แห่งละ 1 บริษัท และมีบริษัทรวมลงทุนอีก 4 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ร่วมลงทุนจากประเทศญี่ปุ่น รองลงเป็นผู้ร่วมลงทุนจาก สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ฮ่องกง สิงคโปร์ จีน และไทย

การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือทั้งหมดเป็นการผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก กวาร์ร้อยละ 54.9 เป็นสินค้าประเภท Semiconductor and Other Electronic Component เช่น Semiconductor IC PCBA, Chip on Board Assembly & Test เป็นต้น รองลงมาร้อยละ 31.8 เป็นสินค้าประเภท Magnetic and Optical Media หรือส่วนประกอบ Hard disk drive ซึ่งเป็นสินค้าชั้นกลางหรือชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องนำไปประกอบกับส่วนอื่น ๆ เพื่อผลิตเป็นสินค้าขั้นสุดท้าย อาทิ อุปกรณ์ไฟฟ้าและสำนักงาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทางการแพทย์ หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในรถยนต์ เป็นต้น การผลิตเป็นลักษณะการใช้แรงงานเข้มข้น (Labor Intensive) เพื่อการประกอบชิ้นส่วน การเชื่อมและทดสอบแผงวงจร

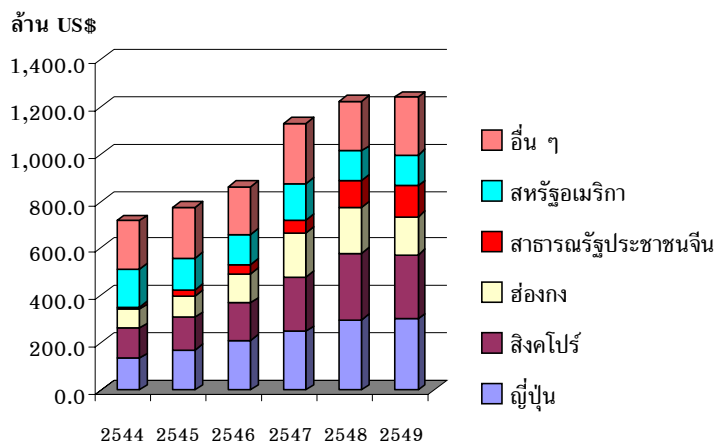
โครงสร้างสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

สินค้าอิเล็กทรอนิกส์จากภาคเหนือส่วนใหญ่จะส่งออกไปยังบริษัทแม่หรือบริษัทในเครือ รวมถึงมีบางส่วนส่งออกโดยตรงให้กับลูกค้าที่สั่งซื้อกับบริษัทแม่ โดยส่งออกไปยังทวีปเอเชียเป็นหลัก ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และฮ่องกง นอกจากนี้ในระยะหลังยังมีการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีนเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากจีนไม่สามารถผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นส่วนประกอบของสินค้าขั้นสุดท้ายได้เพียงพอ จึงต้องนำเข้าจากไทยมากขึ้น

มูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์แยกตามตลาดส่งออก

ที่มา : กรมศุลกากร

ทางด้านวัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้า โดยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่านำเข้า เป็นการนำเข้าวัตถุดิบประเภทชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แผงวงจรรวม ชิ้นส่วนแผงวงจรรวม ผลิตภัณฑ์โลหะ พลาสติก และแก้ว ที่เหลือเป็นการนำเข้าเครื่องจักรและชิ้นส่วน ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการผลิต ประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดนำเข้าสำคัญโดยมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ มาเลเซียและฮ่องกง

การนำเข้าวัตถุดิบของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือจำแนกตามประเภท

ลำดับ	ประเทศ	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	ญี่ปุ่น	47.0
2	สหรัฐอเมริกา	14.5
3	สิงคโปร์	11.4
4	มาเลเซีย	5.7
5	ฮ่องกง	4.9
6	อื่น ๆ	16.5
รวม		100.0

ที่มา : กรมศุลกากร

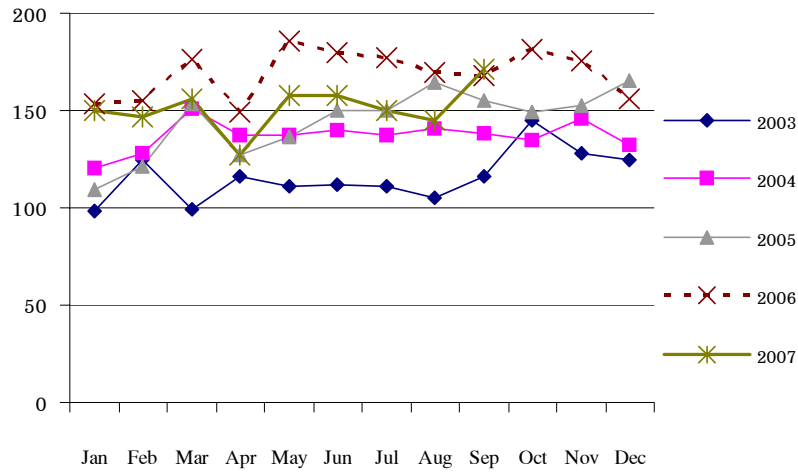
3. การส่งออกช่วง 9 เดือนปี 2550 ลดลงจากปีก่อน

สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือกว่าร้อยละ 90 เป็นการผลิตเพื่อส่งออกปริมาณการผลิตจึงอยู่กับความต้องการของตลาดต่างประเทศ เป็นสำคัญ จากข้อมูลดัชนีปริมาณผลผลิตอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือพบว่า ดัชนีเฉลี่ย 9 เดือน ปี 2550 อยู่ที่ระดับ 151.2 ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 10.1 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 19.4 ช่วงเดียวกันปีก่อน สอดคล้องกับมูลค่าการส่งออกของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ช่วง 9 เดือน ปี 2550 ที่ลดลงเช่นเดียวกัน โดยลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 8.1 เหลือ 842.3 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 1.3 ช่วงเดียวกันปีก่อน มูลค่าการส่งออกสินค้ากลุ่ม Semiconductor and Electronic Component ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน ตามการส่งออกสินค้าสำคัญที่ลดลง ได้แก่ ทรานซอร์เมอร์ลดร้อยละ 11.0 เป็นผลจากความล่าช้าของสินค้าทำให้ปริมาณคำสั่งซื้อลดลง การส่งออกไดโอดลดร้อยละ 16.1 จากผลกระทบด้านการแข่งขันตลาดต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น สินค้าจอแสดงผลโทรศัพท์มือถือลดร้อยละ 31.0 ตามการชะลอลงในตลาดสหรัฐอเมริกาเป็นสำคัญ ด้านการส่งออก Magnetic and Optical Media ก็ลดลงเช่นเดียวกัน โดยส่วนประกอบ Hard Disk Drive ลดลงร้อยละ 20.8 จากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและส่วนแบ่งตลาดที่ลดลง

การส่งออกไปตลาดสำคัญ ได้แก่ ตลาดสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และฮ่องกงลดร้อยละ 18.8 ร้อยละ 23.8 และร้อยละ 24.2 ตามลำดับ ส่วนการส่งออกไปญี่ปุ่น มาเลเซีย และจีน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4 ร้อยละ 12.6 และร้อยละ 82.5 ตามลำดับ

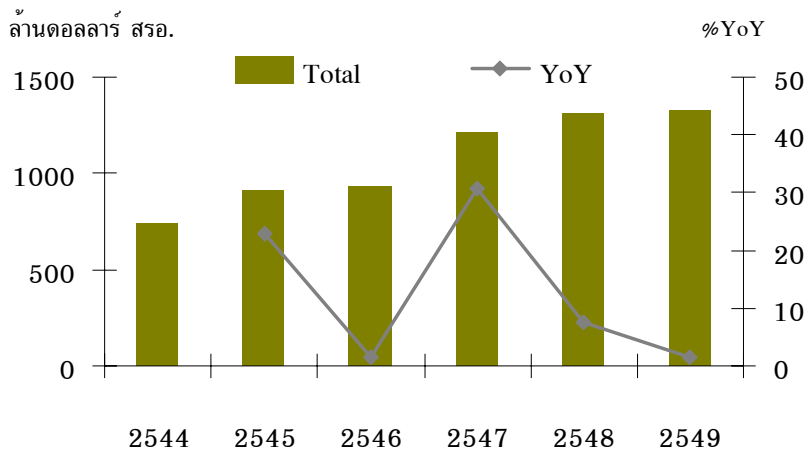
ด้านการนำเข้า ในช่วง 9 เดือน ปี 2550 มีมูลค่าทั้งสิ้น 658.8 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 6.9 เป็นผลจากมีการนำเข้าชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ในช่วงเดียวกันปีก่อนจำนวนมากโดยมีมูลค่า 47.2 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เทียบกับปีนี้มีมูลค่า 16.4 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ประกอบกับการนำเข้าวัตถุดิบประเภทชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ลดลงร้อยละ 3.8 และแผงวงจรรวมลดร้อยละ 11.4 การนำเข้าโลหะลดร้อยละ 16.6 โดยเฉพาะทองแดงเป็นผลจากราคาขายในตลาดโลกที่ทรงตัวในระดับสูง

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

มูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ไฟฟ้า
ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ที่มา : กรมศุลกากร

4. แนวโน้มการลงทุนอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของภาคเหนือ

การลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือยังขยายตัว โดย 9 เดือน ปี 2550 ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI และได้รับอนุมัติเป็นจำนวน 13 โครงการ เงินลงทุน 1,300.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าตัว เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ซึ่งเป็นการลงทุนในโครงการผลิตสินค้าใหม่/สินค้าเดิมของผู้ประกอบการรายเดิมที่เปิดดำเนินการอยู่แล้ว ในจำนวนนี้ส่วนหนึ่งเป็นโครงการผลิต Coil Assembly มูลค่า 466.8 ล้านบาท และ Printed Circuit Board Assembly (PCBA) มูลค่า 306.7 ล้านบาท โดยมูลค่าการลงทุนของทั้ง 2 โครงการคิดเป็นร้อยละ 59.5 ของเงินลงทุนอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือ มูลค่าโครงการกว่าร้อยละ 85 เป็นการลงทุนของผู้ประกอบการญี่ปุ่นที่ตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และจากข้อมูลการติดตามภาวะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือยังพบว่ามีโรงงานที่ขยายพื้นที่ก่อสร้างโรงงานแห่งใหม่และติดตั้งเครื่องจักรเพิ่มขึ้นโดยมีมูลค่าลงทุนรวมประมาณ 1,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม มีโรงงานผลิตบางแห่งได้หยุดการผลิตเนื่องจากประสบปัญหาไม่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งต่างประเทศได้

โครงการหมวดอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าในภาคเหนือที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน

	2545	2546	2547	2548	2549	ม.ค.-ก.ย. 2549	ม.ค.-ก.ย. 2550
โครงการ	9	8	11	8	10	8	13
เงินลงทุน (ล้านบาท)	1,411.9	532.4	4,057.0	2,170.0	360.1	297.2	1,300.9
สัดส่วนเงินลงทุนต่อเงินลงทุนทั้งหมดที่ได้รับอนุมัติจาก BOI (%)	40.8	7.5	34.8	22.1	6.1	6.3	20.2
อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน (%)		-62.3	662.0	-46.5	-83.4	-	337.7

ที่มา : ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคเหนือ

5. ความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นการผลิตที่ต้องใช้เงินลงทุนและเทคโนโลยีสูง อีกทั้งมีขั้นตอนในการผลิตมากมาย ซึ่งการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นขั้นตอนที่เน้นการใช้แรงงานเข้มข้น ส่งผลให้ค่าจ้างแรงงานโดยเปรียบเทียบเป็นเรื่องที่สำคัญเนื่องจากมีผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีการลงทุนจากต่างชาติ เช่น จีนและเวียดนาม ซึ่งมีแรงงานจำนวนมากและอัตราค่าจ้างงานที่ต่ำกว่า ทำให้อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเริ่มสูญเสียความได้เปรียบด้านค่าจ้างแรงงาน โดยปี 2550 อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของจังหวัดลำพูนอยู่ที่ระดับ 149 บาท/วัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.8 ที่มีอัตราค่าจ้าง 145 บาท/วัน ตามค่าครองชีพที่สูงขึ้น ส่งผลให้ปัจจุบันการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์บางชนิดที่ใช้แรงงานเข้มข้นย้ายสายการผลิตไปให้บริษัทในเครือต่างประเทศที่มีค่าแรงงานต่ำกว่า อย่างไรก็ตาม การผลิตอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือยังมีความได้เปรียบในเรื่องฝีมือแรงงานที่มีความชำนาญ ทำให้บางโรงงานมีการโอนย้ายสายการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูงซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่เคยผลิตในประเทศผู้ลงทุนมาก่อนมาผลิตในโรงงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

สิทธิประโยชน์จากภาครัฐนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ศักยภาพของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมที่ได้สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับภาษีและไม่เกี่ยวกับภาษี อาทิ การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ รวมทั้งส่วนประกอบและอากรขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกหรือการอนุญาตให้ถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ คู่สมรส และบุคคลในอุปการะเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร เป็นต้น

ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ณ เดือนสิงหาคม 2550 แข็งค่าขึ้นร้อยละ 4.3 จากเดือนธันวาคม ปี 2549 และมีแนวโน้มที่อ่อนค่าลง อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้รับผลกระทบจากการแข็งค่าของเงินบาทไม่มากนักเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ เนื่องจากมีการนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตในสัดส่วนสูง

การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพการผลิตให้สูงขึ้น โดยปัจจุบันมีผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเพียง 1 - 2 รายเท่านั้น ที่มีหน่วยงานการวิจัยและพัฒนา (R&D) สินค้าของตนเอง ทั้งการออกแบบตามความต้องการของลูกค้าและการพัฒนาเทคโนโลยีสินค้าให้ทันสมัยมากขึ้น หากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภาคเหนือสามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศโดยมีจุดแข็งด้านความสามารถผลิตสินค้าที่มีเทคโนโลยีสูงและแรงงานที่มีคุณภาพแล้วจะทำให้อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สามารถแข่งขันในตลาดโลกและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าได้

6. สรุป

นับตั้งแต่มีการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในภาคเหนือ จะเห็นได้ว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีส่วนสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในภาคเหนือ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและยังก่อให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นเป็นจำนวนมากแต่ก็เป็นอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มไม่มากนักเนื่องจากการนำเข้าวัตถุดิบในสัดส่วนที่สูง ในระยะเวลาที่ผ่านมาการพัฒนาการผลิตสินค้ามีขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสินค้าที่เพิ่มขึ้น สิ่งที่ได้จากผู้ประกอบการบางรายมีการย้ายสายการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สูงขึ้นมาผลิตในโรงงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ด้านภาวะการผลิตปัจจุบันที่ลดลงเป็นผลมาจากจากการชะลอตัวของอุปสงค์และการแข่งขันที่สูงขึ้นในต่างประเทศ แต่คาดว่าผลการผลิตจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคตจากมูลค่าการลงทุนและปริมาณโครงการผลิตสินค้าที่ขอสิทธิประโยชน์จากภาครัฐเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม จากลักษณะการผลิตที่มีการใช้แรงงานเข้มข้น จึงเป็นผลให้อัตรากำไรโดยเปรียบเทียบเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อความสามารถการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ ทำให้มีความเสี่ยงที่ผู้ประกอบการในภาคเหนือซึ่งเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ต่างชาติขนาดใหญ่จะย้ายฐานการผลิตไปในแหล่งที่มีค่าจ้างแรงงานถูกกว่า ดังนั้นนอกเหนือจากสิทธิประโยชน์การลงทุนสาธาณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่ภาครัฐต้องมีให้กับนักลงทุนต่างชาติให้ทัดเทียมหรือดีกว่าประเทศคู่แข่งแล้ว ในระยะยาวจึงควรมุ่งส่งเสริมการสร้างอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อลดการนำเข้าวัตถุดิบ รวมทั้งมีการสนับสนุนการตั้งหน่วยงานคิดค้นวิจัยและพัฒนาในโรงงานเพื่อสร้างองค์ความรู้และเกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับแรงงานในประเทศต่อไป